

(58. 2.)

BRIEF VAN DEN MINISTER VAN LANDBOUW,
NIJVERHEID EN HANDEL.

Aan
den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

's Gravenhage, 27 September 1912.

In verband met hetgeen is medegedeeld op bladz. 1 van het Verslag in zake het ontwerp Invaliditeitswet (Gedrukte Stukken 1911/12, 68, 3) heb ik de eer, U H.W.G. hierbij te doen toekomen een nader verslag van prof. dr. J. C. KLUYVER, met bijbehorende tabellen, met verzoek het ter kennis van de leden te brengen.

*De Minister van Landbouw,
Nijverheid en Handel,*

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal,

VERSTEEG.

(58. 3.)

Nader Verslag van Prof. dr. J. C. KLUYVER.

ONDERZOEK naar het evenwicht van baten en lasten der invaliditeits- en ouderdoms- verzekering volgens het nader gewijzigd ontwerp.

Nu de berekeningen van mijn in April 1911 ingediend verslag moesten worden herhaald met den aangenomen rentevoet van $3\frac{1}{2}$ %, heb ik het noodig geoordeeld alle grondslagen zooveel mogelijk in overeenstemming te brengen met de thans beschikbare gegevens.

Behalve de verandering van den rentevoet verdienen nog de volgende veranderingen vermelding.

Er is gebruik gemaakt van de uitkomsten der Beroepstelling, gehouden op 31 December 1909. Daardoor kon vervallen het verhoogen der einduitkomsten met een ruw geschat percentage op grond van de toeneming der bevolking.

De statistiek der huwelijken berust thans op de uitkomsten der Volkstelling, gehouden op 31 December 1909.

De Mannentafel (Geheele Bevolking), tijdperk 1890—1900, is vervangen door de overeenkomstige sterftetafel, tijdperk 1900—1910. Deze verandering maakte noodig eene gewijzigde onderstelling aangaande de te verwachten sterfte der invaliden.

Bij het vaststellen der invaliditeitskansen kon in aanmerking worden genomen de ondervinding, in Duitschland verkregen gedurende de jaren 1908—1910 en eindelijk is de vermoedelijke verdeling der verzekerden over de loonklassen herzien met behulp van de laatste uitkomsten der Deutsche zegelstatistiek.

Ten gevolge van deze verandering der grondslagen, maar voornamelijk ten gevolge van de verandering van rentevoet, zouden bij eene onveranderde regeling van premien en renten, de aanspraken der arbeiders, die op leeftijd 16 worden verzekerd, niet langer evenwicht maken met de van hen te verwachten stortingen. Eene verhooging dezer aanspraken is mogelijk, zonder dat de lasten de baten te boven gaan. Daarom is vooreerst in het ontwerp bepaald, dat de weezenrente van art. 67 en art. 68 zal worden uitgekeerd, ook al was de verzekerde bij zijn overlijden in het genot van invaliditeitsrente.

Bovendien echter kunnen nog de bepalingen van art. 62, regelende het uit te keeren rentebedrag, niet onbelangrijk in het voordeel der verzekerden gewijzigd worden. Het is toelaat-

baar, om de in art. 62 (4) bedoelde verhooging van het rentebedrag, aldaar vastgesteld op 10 ten honderd, te bepalen op 14 ten honderd. In de hierna volgende berekeningen ben ik van deze wijziging uitgegaan en heb ik getracht aan te toonen, dat alsdan ten aanzien der arbeiders, wier verzekering aanvangt op leeftijd 16, de te verwachten lasten weder opwegen tegen de baten.

In overeenstemming met het beginsel van het ontwerp heb ik verder aangenomen, dat men de rentetoeckenningen aan de overige verzekerden opnieuw in overeenstemming zal wenschen te brengen met de verhoogde aanspraken der zestienjarigen, en dat dus ook voor verzekerden van alle toetredingsleeftijden de bedoelde wijziging van art. 62 (4) zal gelden. Zooals verwacht kon worden, geeft in deze onderstelling de rekening eene vrij sterke stijging der lasten van het overgangstijdperk aan, en volgens mijne schattingen zal de verandering van art. 62 (4) alleen dan uitvoerbaar zijn, indien de in art. 19 genoemde Rijksbijdrage tot tien millioen gulden wordt verhoogd.

Aan het slot van dit verslag heb ik als antwoord op eene mij gestelde vraag toegevoegd eenige mededeelingen betreffende de kosten, die de invoering eener op zich zelf staande invaliditeitsverzekering zoude vereischen. Beschouwd is eene verzekering, waarbij de verzekerden premie betalen tot hun dood of hunne invaliditeit, en waarbij uitsluitend invaliditeit en niet het bereiken van een vastgestelden leeftijd recht op uitkeering geeft.

Alle becijferingen noodig voor mijn onderzoek zijn verricht in het wiskundig bureau der Rijksverzekeringsbank. Den chef van dit bureau, den heer K. LINDNER, betuig ik mijn dank voor zijne bereidwillige medewerking en zijn zorgvuldig deskundig toezicht.

I. Verzekeringsvoorwaarden.

In het navolgende wordt eene korte opsomming gegeven van die voorschriften van het gewijzigd ontwerp, welke voor de berekeningen rechtstreeks van belang zijn.

Verzekerd worden na het in werking treden der wet alle valide arbeiders, die den leeftijd 16, maar nog niet den leeftijd 70 hebben bereikt, en wier jaarloon f 1200 niet te boven gaat. Van de verzekerden wordt eene premie gevorderd, en de betaling dezer premie geschiedt in den regel wekelijks, althans in termijnen van enkele weken.

Recht op ouderdomsrente is verkregen, zoodra de verzekerde den leeftijd 70 heeft bereikt (art. 61), invaliditeitsrente wordt uitgekeerd, zoodra de verzekerde invalide is in den zin van art. 60, door hem 150 premien zijn gestort, en hij verkeert in een der gevallen, genoemd in art. 59 *litt. a* en *b*. Bij de berekening is ondersteld, dat de invaliditeit blijvende is, en dat de invaliditeits-wachttijd zoo spoedig mogelijk, d. i. in een tijdsverloop van 3 jaren wordt doorgemaakt.

Naar gelang van het jaarloon worden de verzekerden in vijf loonklassen verdeeld en voor elke loonklasse is eene bepaalde weekpremie vastgesteld. Het bedrag eener ingaande rente, hetzij invaliditeits- of ouderdomsrente, wordt voor alle loonklassen naar denzelfden regel bepaald. Volgens art. 62 wordt het rentebedrag gevonden door de samentelling van een grondslag en van eene verhooging. Men verkrijgt den grondslag, als men het 325-voud van het bedrag der betaalde premien deelt door het aantal der weken, dat de verzekering heeft geduurd. Deze grondslag is dus te stellen op het 325-voud der gemiddelde weekstorting of op het $6\frac{1}{4}$ -voud van het bedrag, dat de verzekerde gemiddeld per jaar aan premie heeft betaald. In afwijking van art. 62 (4) neem ik in het volgende aan, dat de bij den grondslag te voegen verhooging bedraagt $14\frac{0}{100}$ van het totaal der stortingen, echter niet minder dan één vijfde van den grondslag. Het rentebedrag daalt dus niet beneden het 390-voud der gemiddelde weekstorting of het $7\frac{1}{2}$ -voud van de gemiddelde storting per jaar. Eene rente van dit bedrag wordt in het vervolg eene minimumrente genoemd.

De samenhang tusschen jaarloon, weekpremie en rentebedrag wordt in onderstaand overzicht aangegeven. In Tafel I vindt men dienaangaande nog uitvoeriger opgaven.